

ВІСНИК

ЛУГАНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

№ 14 (201) ЛИПЕНЬ
2010

2010 липень №14 (201)

ВІСНИК

ЛУГАНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

ФІЛОЛОГІЧНІ НАУКИ

Частина II

Заснований у лютому 1997 року (27)
Свідоцтво про реєстрацію:
серія КВ № 14441-3412ПР,
видане Міністерством юстиції України 14.08.2008

Збірник наукових праць внесено
до переліку наукових фахових видань України
(філологічні науки)

Постанови президії ВАК України
від 18.11.2009 р. №1-05/5

Рекомендовано до друку на засіданні Вченої ради
Луганського національного університету
імені Тараса Шевченка
(протокол № 12 від 25 червня 2010 року)

Виходить двічі на місяць

ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВО

1. **Аржавігіна О. М.** Проблема розкриття змістовної структури власних назв при перекладі..... 5
2. **Бобришева О. В.** Мовна картина світу та проблеми перекладу національно-культурних реалій..... 9
3. **Губарева О. В.** Власні назви у казці Льюїса Керрола «Аліса в країні чудес»: особливості перекладу Володимиром Набоковим..... 13
4. **Дубко Л. О., Панченко М. Ю.** Англійські вигуки, що позначають паузи хезитації, проблеми і способи їх перекладу українською мовою..... 19
5. **Стафєєва Н. Ю.** Особливості перекладу безеквівалентної авторської лексики в жанрі фентезі на матеріалі «Володар перснів» Дж. Р. Р. Толкієна..... 24
6. **Тихоновська Г. С.** Українські реалії на позначення людини та її побуту та способи їх перекладу російською та англійською мовами..... 28
7. **Челомбітько Д. А.** Специфіка перекладу суспільно-політичних реалій..... 33
8. **Чищева А. Г.** Труднощі перекладу документальних фільмів: аудіовізуальний аспект..... 39

ЛІНГВІСТИКА

9. **Басва І. В., Курєнкова Г. М.** Хибні синоніми як слова з ідентичним предметним значенням..... 44
10. **Бузовський А. В., Лугінець О. Л.** Спортивний дискурс та його значення у сучасному мовному просторі..... 48
11. **Зайцева І. П., Катречко О. О.** Мова як культурний код нації..... 54
12. **Коваленко В. М.** Імпліцитная семантическая структура текста (на матеріалі німецького мови)..... 60
13. **Коваленко С. П.** Лінгвостилістичне втілення текстових концептів у сучасних французьких мемуарних романах..... 65
14. **Тищенко Г. О.** Взаємодія засобів вираження тривалості емотивності у внутрішньому контексті фразеологічних одиниць німецької мови..... 69
15. **Усова Н. В.** Оппозитивность как фактор организации поэтонимосферы..... 74
16. **Чигирева А. В., Бледнова О. Г.** Сетевое имя в английской антропонимии..... 79
17. **Шевандина Л. С.** Оценочный компонент смысловой структуры немецкоязычных литературных диалогов..... 84

Особисте ім'я в Інтернет-комунікації, або так званий «нікнейм» (англ. «nickname» - кличка, прізвисько) є особливим видом антропоніма, який використовується особою в Інтернеті для спілкування. Інтернет-комунікація має свої характерні риси, постійно оновлюється та розширює межі, а отже, змінюються й особливості особистого імені як її невід'ємної складової, і вони мають бути досліджені з різних аспектів.

Інтернет-комунікація є новим, маловивченим явищем, що досліджується представниками лінгвістики, психології, соціології, інформатики. Свої роботи такому виду комунікації присвятили німецькі вчені П. Шлобінські, У. Вірт, К. Дюршайд, Х. Бехар-Ізраелі, Г. Дабірі і Д. Хельтента вітчизняні вчені Г. Почепцов, Н. Зражевська, С. Коноплицький, О. Белінська, Т. Виноградова, А. Жичкіна, І. Шабшин та інші.

Так, П. Шлобінські розглядає тенденції та форми комунікацій в мережі Інтернет [7]. У. Вірт описує особливості комунікації в чаті [8]. Г. Почепцов у своїй монографії аналізував розвиток сучасних соціальних комунікативних технологій та їх вплив на свідомість людини [5]. А. Жичкіна висвітлює соціально-психологічні аспекти Інтернет-комунікації [3]. Однією із перших дослідників особливостей особистого імені в Інтернет-комунікації є Х. Бехар-Ізраелі, яка розглядає нікнейм як засіб самоідентифікації користувачів Інтернету [6].

Нікнейм надає можливість користувачеві реалізувати себе у віртуальному просторі. Анонімність спілкування сприяє вільному прояву фантазії комуніканта: він може виступити під власним ім'ям, використати особисте ім'я актора, діяча, митця, літературного чи комп'ютерного героя, вигадати свій, унікальний нікнейм. До того ж, користувач не обмежений у формі нікнейма, тобто має змогу використовувати символи, цифри, великі та малі літери, різні частини мови, складати декілька слів,

застосовувати іншомовні слова (найчастіше з англійської мови) тощо. Такі нікнейми є не просто презентацією комуніканта, а й представленням його як творчої непересічної особистості, індивідуальності, що, звісно, приверне увагу інших користувачів.

З огляду на стрімкий розвиток Інтернет-комунікації та її поширення серед усіх верств населення змінюються й особливості нікнейму. Метою статті є аналіз семантичних особливостей особистого імені у віртуальному спілкуванні як важливої складової Інтернет-комунікації та засобу самопрезентації та самоідентифікації користувачів. Матеріалом дослідження ми обрали нікнейми користувачів німецькомовних чатів.

Ознайомившись із класифікаціями нікнеймів О. Балкунової [2, с. 21-23], Т. Анікіної [1, с. 149-166], І. Лихоперської [4], ми виділяємо наступні категорії особистих імен у віртуальному середовищі німецькомовної Інтернет-комунікації:

1. Ті, що вказують на зовнішність: *derNasenmann*, *Blondiii_17*, *dickerchen*, *Blue@Eyes*. Вибираючи подібний нікнейм, користувачі найчастіше підкреслюють особливості своєї зовнішності, які вони самі знаходять найбільш привабливими, або ж таким чином компенсують свої недоліки.

2. Ті, що вказують на людські якості, інтелектуальний, фізичний емоційний стан: *EinLustigEr*, *Hope4news*, *JungeUnion*, *Mnemonic*, *NaughtyGuy*, *NiceToAll*, *STrengmann*. За допомогою такого нікнейма користувач презентує себе з такої сторони, що привабить увагу співрозмовників. Окрім того, деякі з таких нікнеймів є вираженням самооцінки людини.

3. Ті, що підкреслюють звички, інтереси: *Grothesk*, *HerzBube99б*, *haferbrei*, *LacrImosA*, *Magic994*, *Traeumling*. Подібні нікнейми презентують найрізноманітніші вподобання людини: від музичних до кулінарних. Вони

направлені на те, щоб заохотити до спілкування користувачів із подібними захопленнями.

4. Ті, що вказують на місцезнаходження: *Deutschmann*, *stadtindianer*, *-Afghan-*, *DortmunderJung1909b heidelberger*. Никнейми такого типу також можуть вказувати на національність користувача. Найчастіше таким чином користувачі намагаються знайти земляків або підкреслити свою приналежність до тієї чи іншої країни чи нації.

5. Ті, що позначають сферу діяльності: *CHATTER0815*, *Loewenbaendiger*, *Medicus25*, *MuttiEllen*. Ці никнейми можуть відображати професію, хобі користувача у реальній чи віртуальній дійсності.

6. Ті, що вказують на сексуальні схильності: *BadManners*, *Hugh_G_rection♂*, *sexypole*, *ganzlieber*. Користувачі з такими никнеймами виражають своє бажання познайомитись з метою встановлення близьких (найчастіше сексуальних) відносин у віртуальному житті, а потім і у реальному. Зазвичай такі комуніканти не приховують своїх намірів і за допомогою никнейма одразу повідомляють про мету спілкування.

7. Ті, що пов'язані з рослинним та тваринним світом: *Cat*, *coyote*, *DerFish*, *Kaetzchen*. Вибір такого никнейму може бути зумовлений різними обставинами: асоціювання себе з певною твариною чи рослиною на основі певних схожих ознак; наявність у тварини (рідше – рослини) якостей, які до вподоби користувачеві; відповідність до гороскопу (зодіакального, східного, квіткового, гороскопу друїдів тощо).

8. Ті, що підкреслюють володіння певним предметом: *Feuerfunke*, *Hefenschleim*, *Kuschelbaer*, *MaTraZe*, *ItaliaDiamant*. Обираючи такий никнейм, користувач демонструє асоціювання себе з певним предметом, володіння ним або бажання володіти. Також такий никнейм

може позначати предмет, який відіграє певну роль у житті людини.

9. Ті, що вказують на фантазії: *Daemon540*, *Engelchen*, *NoName*, *UNIKUM2000*, *Wiesaul*, ***the-ICH***. Нікнейми даного типу обирають найчастіше люди, які не є морально задоволеними у реальному житті. До цієї ж категорії можна віднести ті особисті імена, які підкреслюють анонімність свого володаря. Іноді користувачі не можуть визначити риси, які характеризують їх унікальність і неповторність і як наслідок вдаються до нейтральних нікнеймів.

10. Ті, що утворені від особистих імен: *BradPitt*, *catwoman8*, *Gandalf*, *Grischa*, *iwanka*, *Princess_Leia*, *Zorro*. Нікнейми можуть співпадати з реальним іменем користувача, що свідчить про його відкритість та відсутність страху бути впізнаним, проте іноді це може бути свідченням бідності фантазії. Окрім того, існують комуніканти, які приховують своє реальне особисте ім'я за іменем певної особи (літературного героя, актора, політичного діяча, спортсмена, героя кіно- чи мультфільмів, комп'ютерних ігор тощо). Вибір такого нікнейму найчастіше зумовлений намаганням бути схожими на кумира або подібністю зовнішності чи рис характеру.

11. Ті, що ґрунтуються одразу на декількох ознаках: *Coolskyper*, *EinfachEVA*, *Vanessalustig*, *sweetqueen96*. Нікнейми даної категорії поєднують у собі кілька характеристик, можуть надавати інформацію про вік, інтереси, характерні риси свого власника.

Відсутність фантазії може обумовити простий нікнейм, наприклад, такий, що є відображенням реального імені: *andre_1973*, *sophie-94*, *annabellF*, *AlexHoe*, *Josh_*, *Jenny28w*. Окремо слід розглядати нікнейми, які зрозумілі лише їх власникам, за якими майже неможливо характеризувати користувача: *'23.10.2013.<3'*, *noxx707*, *sa10*, *takkatukka*. Зазначимо, що віднести всі нікнейми німецької Інтернет-

комунікації до певних категорій неможливо у зв'язку із необмеженою фантазією користувачів.

Вартий уваги також той факт, що більшість нікнеймів утворені від іншомовних лексичних одиниць, найчастіше використовується при цьому англійська лексика: *musik_is_my_life*, *FAIRYSPARK*, *livelifefree*, *dirtytalkmaster*, *dreamer*, *especially*-, *darkmargo*, *The\$freshmaker*, *cappuccino40*, *Royal.Desire'*<3. Рідше зустрічаються нікнейми, що походять з інших мов: *Hors_Doeuvre*, *C'est_la_vie~** (французька), *DonCrawallo* (іспанська), *Medicus25*, *Centurio* (латина). Особливо цікавими на нашу думку є сполучення німецьких слів з англійськими: *alles_crazy*, *Blue'Haze*, *rosapowerranger*, *BananenHipster*, *darkrotwein*. Такі нікнейми є примітними для інших користувачів через свою відмінність та незвичайність. Зустрічаються також нікнейми, які засновані на грі слів. Так, нікнейм *SightUnseen* натякає на англійське слово «sightseeing», що означає «огляд визначних місць», проте містить також слово «unseen» - «дивовижний, небачений». Таким чином користувач підкреслює свою унікальність. Ще один приклад – нікнейм *WeltFremd*. Скоріш за все, він є вигаданим користувачем антонімом до слів «weltbekannt», «weltberühmt», що означають «всесвітньо відомий». Слово «fremd» - «чужий, незнайомий» - вказує на самотність автора, його почуття ізольованості від соціуму.

Із даної класифікації видно, що нікнейм є засобом самопрезентації користувача, який містить саме ту інформацію, яку власник прагне повідомити співрозмовникам. Вибір нікнейму часто зумовлений бажанням продемонструвати свою унікальність, фантазію, емоційний стан, захоплення, підкреслити те, чим людина пишається чи до чого прагне. Нікнейм є своєрідною візитівкою комуніканта, можливістю виступати у тій чи іншій ролі. Багато людей реєструються під різними нікнеймами в залежності від характеру середовища

спілкування: очевидно, що вибір нікнейму для політичного форуму і для чату знайомств буде різнитись.

Отже, семантичні особливості особистих імен у німецькій Інтернет-комунікації вмотивовані прагненням комунікантів до самопрезентації та самоідентифікації. Вибір особистого імені зумовлений сферою спілкування, можливими інтересами потенційних співрозмовників і має на меті зацікавити інших комунікантів і спонукати їх до спілкування. Подальший розвиток Інтернет-комунікації є умовою для зміни характерних особливостей нікнейму, в тому числі й семантичних, що буде об'єктом майбутніх досліджень автора.

Література

- 1. Аникіна Т. В.** Сопоставительное исследование виртуального антропонимикона англоязычных, русскоязычных и франкоязычных чатов: дис. ... канд. филол. наук 10.02.20 / Аникіна Татьяна Вячеславовна. – Екатеринбург, 2011. – 224 с.
- 2. Балкунова А. С.** Роль сетевого имени (никнейма) во взаимодействии субъектов виртуальной коммуникации: автореф. дис. ... канд. филол. наук / А. С. Балкунова. М., 2012. – 26 с.
- 3. Жичкина А.** Социально-психологические аспекты общения в Интернете [Электронный ресурс] / А. Жичкина. – Режим доступа: <http://flogiston.ru/projects/articles/refinf.shtml>
- 4. Лихоперская И. А.** Некоторые аспекты классификации ников в испанском компьютерном дискурсе [Электронный ресурс] / И. А. Лихоперская. – Режим доступа: http://www.pglu.ru/lib/publications/University_Reading/2010/III/uch_2010_III_00012.pdf.
- 5. Почепцов Г. Г.** Коммуникативные технологии XX века / Г. Г. Почепцов. – М.; К.: Рефл-бук; Ваклер, 1999. – С. 8 – 10.
- 6. Bechar-Israeli H.** From <Bonehead> to <cLoNehEAd>: Nicknames, Play and Identity on Internet Relay Chat [Электронный ресурс] /

Na'ara Bechar-Israeli // Journal of Computer-Mediated Communication. —

Режим доступа: <http://www.mediensprache.net/archiv/pubs/2035.html>

Schlobinski

P. Editorial:

Sprache und internetbasierte Kommunikation —

Voraussetzungen und Perspektiven. / P. Schlobinski, S. Torsten, J. Runkehl // Websprache.net. Sprache und Kommunikation im Internet. — Berlin, 2005. — S. 1–14. **8.** **Wirth U.** Chatten. Plaudern mit anderen Mitteln / S. Torsten, P. Schlobinski J. Runkehl // Websprache.net. Sprache und Kommunikation im Internet. — Berlin, 2005. — S. 67 – 85.